

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษา ในการฝึกอบรมตามการรับรู้ของหัวหน้าหน่วยฝึกอบรม และเพื่อเปรียบเทียบว่า บทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรมตามการรับรู้ของหัวหน้าหน่วยฝึกอบรม ทั้งในสถาบันการศึกษา และนอกสถาบันการศึกษา มีความแตกต่างกันหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าหน่วยฝึกอบรม ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหน่วยฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้แบ่งหัวหน้าหน่วยฝึกอบรมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ในสถาบันการศึกษาและนอกสถาบันการศึกษา โดยกำหนดลักษณะของประชากรไว้ดังนี้ คือ

หัวหน้าหน่วยฝึกอบรมในสถาบันการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่จัดการฝึกอบรม สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ

หัวหน้าหน่วยฝึกอบรมนอกสถาบันการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่จัดการฝึกอบรม สังกัดกระทรวงต่าง ๆ (ยกเว้นทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ) รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัทและโรงแรม

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากประชากรทั้งในสถาบันการศึกษา และนอกสถาบันการศึกษา โดยสุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกอบรม รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 250 คน โดยแบ่งออกเป็น หัวหน้าหน่วยฝึกอบรมในสถาบันการศึกษา 100 คน และหัวหน้าหน่วยฝึกอบรมนอกสถาบันการศึกษา 150 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรในสถาบันการศึกษา จำนวน 100 ชุด และนอกสถาบันการศึกษา จำนวน 150 ชุด

รวมทั้งหมด 250 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 169 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.6 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ได้ในการวิจัย จำนวน 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 66.4 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ที่ได้รับคืน จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้ได้จริง

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบสอบถาม		แบบสอบถามที่ใช้ได้จริง	
	ที่ส่ง	ได้รับคืน	จำนวน	ร้อยละ
ในสถาบันการศึกษา	100	77	76	76
นอกสถาบันการศึกษา	150	92	90	60
รวม	250	169	166	66.4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านการฝึกอบรม และหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรม

1.2 สัมภาษณ์นักเทคโนโลยีการศึกษา และหัวหน้าหน่วยฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรม ตลอดจนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาเขียนเป็นแบบสอบถามแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรม เกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ ที่ปรึกษาโครงการฝึกอบรม ผู้เชี่ยวชาญการฝึกอบรม ผู้บริหารงานฝึกอบรม วิทยากรฝึกอบรม ผู้ประเมินผลโครงการฝึกอบรม และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการฝึกอบรม จำนวน 72 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดให้หัวหน้าหน่วยฝึกอบรม แสดงความคิดเห็นตามการรับรู้ มี 4 ตัวเลือก คือ จำเป็นมาก จำเป็นปานกลาง จำเป็นน้อยและไม่จำเป็น

2. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

เมื่อสร้างแบบสอบถามตามลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้ให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามทุกข้อ ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา จำนวน 2 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบในแต่ละบทบาท หลังจากนั้นนำผลที่ได้กลับมาพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้าหน่วยฝึกอบรมในสถาบันการศึกษา และนอกสถาบันการศึกษา จำนวน 4 ท่าน

ในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามก่อนใช้จริง ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามของบทบาทต่าง ๆ เหลือ 52 ข้อ แยกได้เป็น

1. ที่ปรึกษาโครงการฝึกอบรม	จำนวน 7 ข้อ
2. ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้	จำนวน 13 ข้อ
3. ผู้บริหารงานฝึกอบรม	จำนวน 4 ข้อ
4. วิทยากรฝึกอบรม	จำนวน 2 ข้อ
5. ผู้ประเมินผลโครงการฝึกอบรม	จำนวน 7 ข้อ
6. ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการฝึกอบรม	จำนวน 19 ข้อ

และในตอนท้ายของแบบสอบถาม จะมีคำถามปลายเปิด 3 ข้อ สำหรับให้ผู้ตอบระบุ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรมเพิ่มเติม (ถ้ามี)

3. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่หัวหน้าหน่วยฝึกอบรมของหน่วยงานที่มีกิจกรรม และงานด้านการฝึกอบรม ทั้งในสถาบันการศึกษา ได้แก่ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานนอกสถาบันการศึกษา ได้แก่ กระทรวงอื่น ๆ (ยกเว้น ทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ) รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร บริษัทและโรงแรม จำนวน 250 ชุด โดยบางส่วนผู้วิจัยนำส่งและรับคืนด้วยตัวเอง และบางส่วนได้ส่งทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้าหน่วยฝึกอบรมของหน่วยงานนั้น ๆ โดยตรง แล้วให้กลุ่มตัวอย่างส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยกำหนดเวลาในการรับแบบสอบถามคืน 4 สัปดาห์

2. แบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 169 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.6 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์โดยพิจารณาว่าได้ตอบครบทุกข้อ มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 66.4

เกณฑ์ให้คะแนน

ตอนที่ 1 นับจำนวนความถี่ของข้อคำถามแต่ละข้อ จึงไม่มีการให้คะแนน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 อันดับ คือ

ไม่จำเป็น	ให้	1	คะแนน
จำเป็นน้อย	ให้	2	คะแนน
จำเป็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
จำเป็นมาก	ให้	4	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้ คือ

1.00 - 1.49	หมายความว่า	เป็นบทบาทที่ไม่จำเป็น
1.50 - 2.49	หมายความว่า	เป็นบทบาทที่จำเป็นน้อย
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นบทบาทที่จำเป็นปานกลาง
3.50 - 4.00	หมายความว่า	เป็นบทบาทที่จำเป็นมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยทำการคำนวณหาค่าทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรม คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยการทดสอบค่าที (t-test)